

тика е твърде завоалирана, но споменавания от типа „жертвоприношения на вуйчо Приапа“ отправят към безсмисления и разгулен живот на силните на деня. Цялостно преобръщане на мемоарния модел откриваме в прозата на Ветко. Докато всички пишат какво е *било*, той пише какво е *трябвало* да бъде. Преобърнатата перспектива при добре познатия и широко разпространен европейски жанр е и заявка за нова ценностна йерархия за подобен род произведения.

И накрая – не като екзотика, а изцяло в мислената от П. П. Славейков литературна значимост – е книгата с афоризми (принадлежи също на Силва Мара). Словесните паремии са от един жанров клас с епиграмата, епитафията и така близки до фразовите игрословици, които модернистът непрекъснато се стреми да създава в собствените си текстове – критическите, пътеписните, епистоларните, мемоарните. Нека припомним още, че Витан Габър е знаменит епитафист от Острова.

Особено интересна е означената публицистика в антологията. Чрез нея е демонстрирано радикалното и двояко отношение на П. П. Славейков към явлението: крайно положително и крайно отрицателно. Тук няма защо да търсим далечни или модернистични основания. Въпросната непоследователност е изцяло продължение на родната традиция. Като започнем от възторзите и разочарованията спрямо българското общество на собствения му баща и преминем към устращаващото „Народе????“ от тефтерчето на Левски или Ботевото „Вий сте идиоти“. За нас съществено е, че периодът на вярата и едновременно неверието в словото, във възможността за възпитание чрез журналистиката, за внушаване на нравственост, за организиране на общественото мнение и обратно – дискредитация, продажност на вестникарските позиции, акцентуване върху ниски страсти – продължава твърде дълго у нас и има много голям обхват. Така че Пенчо-Славейковите „колебания“ стоят в общия поток на рефлексии от типа на „Кихавицата на Салюста“, „Вестникар ли?“, „Бай Ганьо журналист“ и т.н. Така например Чевдар Подрумче е основател на Дружеството против вестниците, чиито членове се задължават „при пръв повод да счупят главата на всяко вестникарско псе“. Иначе в текстовете са споменати конкретно списанията „Преврат“ (Боне Войдан, Видул Фингар), „Зора“, „Анали“ (Велко Меруда), „Живот“ (Силва Мара, Тихо Чубра), „Целина“ (Тихо Чубра). На практика публицистични идеи намираме разхвърляни в редица от биографиите на творците и повечето от тях показват сериозното отношение към социалните проблеми в живота: работническият въпрос, науката, целите и задачите на обществото, осмисляне на миналото... Отсъствието тук на време и място ме кара да изоставя набелязания проблем.